

1. ČTENÍ Ex 12,1-8.11-14

Ustanovení o velikonoční večeři.

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi a Árónovi v egyptské zemi: "Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců; bude to pro vás první měsíc v roce. Řekněte celému společenství Izraele: 'Desátého dne tohoto měsíce ať si každý opatří beránka pro rodinu, jehně pro dům. Jestliže však je rodina tak malá, že beránka sníst nestačí, ať si vezme ze sousedství, které je (tomu) domu nejbližší, tolik osob do počtu, kolik stačí beránka sníst. Beránek ať je bezvadný, ve stáří jednoho roku, sameček. Můžete ho vzít z jehňat nebo kůzlat. Uchováte ho až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, kdy ho k večeru zabije celé shromážděné společenství Izraele. Pak ať vezmou trochu jeho krve a pomažou jí obě veřeje i příčný trám (nad nimi) v domech, kde ho budou jíst. Ať jedí maso tu noc, ať ho jedí pečené na ohni s nekvašenými chleby a hořkými bylinami. Budete ho pak jíst takto: Mějte přepásaná bedra, obuv na nohou a hůl v ruce, a jezte ve spěchu. Neboť je to Hospodinova Pascha (Přejítí). Oné noci přejdu egyptskou zemí a pobiji všechno prvorozené v egyptské zemi jak u lidí, tak u dobytka. Nad všemi egyptskými bohy vykonám soud. Já, Hospodin. Pro vás však bude krev (beránka) sloužit jako znamení na domech, že tam přebýváte. Když uvidím krev, přejdu vás, a tak uniknete ničící ráně, až budu zabíjet po egyptské zemi. Tento den si uchováte jako památný a budete ho slavit po všechna svá pokolení jako ustanovení věčné.'"

MEZIZPĚV Žl 116,12-13.15+16bc.17-1

Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.

Čím se odplatím Hospodinu - za všechno, co mi prokázal? - Vezmu kalich spásy - a budu vzývat jméno Hospodinovo. Drahocenná je v Hospodinových očích - smrt jeho zbožných. - Jsem tvůj služebník, syn tvé služebnice, - rozvázal jsi moje pouta. * Přinesu ti oběť díky, Hospodine, - a budu vzývat tvé jméno. - Splním své sliby Hospodinu - před veškerým jeho lidem. *

2. ČTENÍ 1 Kor 11,23-26

Kdykoli jíte a pijete, zvěstujete smrt Páně.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

(Bratři!) Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: "Toto je moje tělo, které se za vás (vydává). To číňte na mou památku." Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, číňte to na mou památku." Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud (on) nepřijde.

EVANGELIUM Jan 13,1-15

Projevil jim lásku až do krajnosti.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Dábel už vnukl Jidáši Iškariotskému, synu

Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: "Pane, ty mi chceš mýt nohy?" Ježíš mu odpověděl: "Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později." Petr mu řekl: "Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!" Ježíš mu odpověděl: "Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl." Šimon Petr mu řekl: "Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!" Ježíš mu odpověděl: "Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni." Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: "Ne všichni jste čistí." Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: "Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy."

Krev beránka na dřevě záchranou života a Beránek pokrmem na cestu ke svobodě a životu.

Drazí přátelé, slavíme Zelený čtvrtek počátek velikonočního třidenní, den kdy Pán Ježíš Kristus slavil s apoštoly poslední večeři, při ní ustanovil Eucharistii a zároveň dopředu naznačil (anticipoval) to co se stalo za necelých 24 hodin, totiž svou smrt – prolítí krve na kříži. To co se stalo skutečností na kříži v pátek ve tři odpoledne, to při poslední večeři dopředu prožil a pak to znovu dramaticky promýšlí při modlitbě v Getsemanech. Ano toto vše se znovu a znovu zpřítomňuje při každé mši svaté ve slavení Eucharistie. V každé mši svaté je společenství s apoštoly a hostina, zároveň však oběť a Kalvárie. To je ten důvod proč Tridentický koncil říká, že mše svatá je totožná s Kristovou kalváriískou obětí.

Vyslechli jsme první čtení z Ex klíčové knihy SZ a možná hlavního textu pro židy. Všichni známe příběh o ranách egyptských a o poslední ráně – smrti prvorozenců. Právě před touto smrtí všeho prvorozeného uchránila Izraelity krev beránka. Je to právě krev, která stéká po dřevě, která zachraňuje. Ostění měli asi hliněná, nebo kamenná, ale nadpraží – překlady skoro jistě dřevěné. Klenbu totiž, jak víme, vynalezli až Etruskové – předchůdci Římanů. Pascha hostina na cestu, posila pro přežití z otroctví a smrti do života ve svobodě, byť zpočátku na poušti. Odchod z otroctví a genocidy od Egyptů do života. Ano vzpomeňme na příkaz faraona zabít všechny novorozené chlapce Izraelců v Egyptě, Holčičky mohly být ponechány. Ano to byla genocida. Izraelci žili v otroctví, byť měli hrnce masa a materiálně se měli dobře a směřovali skrze genocidu národa ke smrti. Záchrana krví beránka, přechod Rudého moře a náročné putování pouští bylo cestou náročnou a tvrdou, ale vedlo k životu a ke svobodě.

Pak slyšíme text z 1. Kor což je nejstarší text o Eucharistii. Je tak krátce a výstižně popsána poslední večeře. Následovalo evangelium o mytí nohou. Všichni dobře víme, že je to paralelní text k poslední večeři u synoptiků (Mt, Mk, Lk) u Jana večeře není, místo ní je tam typicky janovsky – symbolicky popsáno totální vydání Krista, který se stává otrokem všech a vydává se všem. Poslední večeře společná Pascha Ježíše a apoštolů, připomínka SZ exodu, ale také hostina na rozloučenou. Zároveň již obsahuje Kalvárii. Krev, Beránka stéká po dřevě (nyní kříže) a tak dává život. Kristus tím, že dává svůj život, zachraňuje nás z otroctví hříchu, které vede ke smrti. Podobně jako život Izraelců v Egyptě před exodem je krátkodobě příjemný (hrnce masa), ale je otroctví a vede ke smrti, tak také hřích. V mnoha případech je hřích krátkodobě příjemný a je jednodušší cestou, přece však jsem otroky hříchu a tím jsme nesvobodní. Hřích pak nakonec vede ke smrti.

Naší cestou, kterou nám Kristus o Velikonocích vytyčil je exodus z otroctví hříchu, který vede ke smrti, a odchod na cestu. Ano cesta pouští života může být krátkodobě těžší a náročnější, ale vede ke životu a svobodě. Když tedy s Kristem prožíváme drama Velikonoc, je to velký důvod k vděčnosti. Vděčnosti, co pro na kříži vykonal a také za to, že nám dává sám sebe v Eucharistii jako pokrm na cestu. Jako manu, která nás může živit během exodu na poušti cestou od hříchu a otroctví k pravé svobodě Božích dětí.

Když se na velikonoční vigílie obnovuje křest a před tím se zříkáme hříchu je tam otázka: „Chcete žít ve svobodě Božích dětí a zříkáte se proto hříchu?“ Na tuto otázku chceme odpovědět ano. Letos si tyto otázky možná budeme sami pokládat, nebo číst doma v rodinách a můžeme je tak možná více promyslet. Když se tedy budeme zřikat otroctví a hříchu děkujeme Kristu, že nám dává sám sebe v Eucharistii za pokrm na cestu navzdory naší slabosti, různým překážkám, navzdory epidemiím navzdory pouští a všemu zlu. Děkujeme tedy Ježíšovi, když budeme, třeba i z domova, blízko jeho srdci v Getsemanech a tím ho posílíme k modlitbě: „*Otče (...), avšak ne má vůle, ať se stane, ale tvá.*“!